

Elin Nirjens
Regional utveckling
Tfn: 063-14 65 35
E-post: elin.nirjens@regionjh.se

Verksamhetsberättelse 2022

Regional samverkan mellan kommunerna i Jämtlands län och Region Jämtland Härjedalen

Enligt "Överenskommelse om samverkan mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner om regional samverkan" ska Region Jämtland Härjedalen samverka och ge stöd till länets kommuner i regional utveckling. Enligt beslut i Regionens samverkansråd ska regionen årligen redovisa hur överenskommelsen fullföljts. Redovisningen ska ske genom en verksamhetsberättelse där kommunerna kan se och bedöma i vilken utsträckning de anser att överenskommelsen uppfylls.

Det här är verksamhetsberättelsen för januari till och med december 2022, och är uppdelad efter överenskommelsens uppdrag. Uppdragsbeskrivningarna återfinns i bilaga 1.

I slutet av dokumentet finns en sammanställning av övriga samarbetsavtal som regional utveckling har med länets kommuner, samt hänvisning till var man kan läsa mer om dem.

Innehållsförteckning

EU och övergripande regional utveckling	3
EU-frågor och North Sweden European Office	3
Ledning	4
Kompetens och utbildning	5
Barn- och utbildning.....	5
Lärcentrum.....	7
Vård- och omsorgscollege	8
Social inkluderande och ett sunt liv	10
Social Vålfärd	10
FoU Jämt	11
Resurssnålare och effektivare	13
Energikontoret.....	13
Kurs och konferens	15
Övrigt finansierad verksamhet enligt avtalet	16
Föreningsarkivet (RUN/423/2019)	16
North Sweden European Office.....	16
Ekonomiskt resultat	16
Andra samverkansavtal mellan regional utveckling och länets kommuner	17
Skol IT Zappa Zonline (Dnr: RUN/659/2016).....	17
Energi- och fastighetsnätverket (Dnr: RUN/350/2019).....	17
Överenskommelse kommunal Energi- och klimatrådgivning (Dnr: RUN/658/2017).....	18
Bilagor	18

EU OCH ÖVERGRIPANDE REGIONAL UTVECKLING

Region Jämtland Härjedalen bevakar kommunernas intressen i olika sammanhang på såväl nationell som europeisk nivå. Arbete innefattar bland annat möten och dialoger med departement och statliga myndigheter liksom vår arbetsgivar- och intresseorganisation Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). All regional utveckling sker lokalt, det vill säga någonstans i länets åtta kommuner. Tillväxt skapas av människor och företag och vi arbetar för bästa möjliga förutsättningar för utveckling i Jämtland Härjedalen. Vi utarbetar, fastställer, genomför och följer upp länsövergripande strategier och planer som exempelvis den Regionala utvecklingsstrategin (RUS) och Program för Smart specialisering.

Under våren 2021 gjordes en genomlysning av nuvarande överenskommelse som resulterade i förslag på revidering framåt. I oktober 2021 beslutade sedan Primärkommunala rådet att göra en egen utredning gällande annan organisationsform för utförande av uppdragen inom ramen för överenskommelsen. Arbetet från enhetsledningens håll har därför under 2022 fokuserats på att förse utredningen, som pågått under 2022, med underlag, ha dialog med ansvariga tjänstepersoner för uppdraget, ha en nära dialog med berörd personal i och med osäkerhet inför framtiden, samt förbereda för nermontering av verksamheten.

Under våren 2022 såg kommunerna att de inte skulle hinna bygga upp en verksamhet till årsskiftet 2022/2023, vilket innebar att det togs fram fyra övergångsavtal/förlängningar av delar i nuvarande överenskommelse. Övergångsavtalen skrevs på följande uppdrag; Primärkommunala uppdragen, Energikontoret, Föreningsarkivet samt North Sweden European Office.

EU-frågor och North Sweden European Office

North Sweden European Office, North Sweden (NSEO), är Norrbottens, Västerbottens, Jämtland Härjedalens och Västernorrlands gemensamma organisation med uppdrag att strategiskt ta del av och påverka viktiga policyområden i EU av betydelse för ekonomisk och hållbar tillväxt i hela regionen. Kommunalarbetsrådet i Ragunda, Mikael Westin, är regionens representant i ägarrådet, och områdeschef Anna Halvarsson är regionens representant i styrelsen.

NSEOs verksamheten har under 2022 återgått till det mer normala med verksamhet i form av möten, events, studiebesök, seminarier och andra aktiviteter – såväl på plats i Bryssel som i vår geografi. Under våren genomförde kontoret ett uppskattat besök i länet för att få bättre förståelse och lära känna länets aktörer närmare. I juni var kontoret ytterst delaktiga när EU kommissionär Elisa Ferreira besökte länet för att lära mer om förutsättningarna för regional utveckling och specifikt samiska frågor. Genom NSEO initierades den andra OECD-studien över regionerna i norra Sverige, Finland och Norge och arbetet med denna påbörjades under hösten. Kontoret har också arbetat för att dra nytta av det svenska ordförandeskapet i EU som inleddes med det första officiella mötet i Kiruna i januari 2023. Nuvarande projektperiod för NSEO löper mellan 2017 och 2023, och inför en fortsättning av verksamheten från och med 2024 har processen med ett nytt

avtal startat. Ett avtalsutkast har arbetats fram av styrelsen under 2022 och finns framme för behandling i ägarorganisationerna och ägarrådet. Kommunerna har tidigare varit med i NSEO genom regionen, från 2024 har det nybildade kommunförbundet i Jämtlands län uttryckt att man avser att gå med som självständig part i NSEO.

Tjänsten för uppdraget Internationellt arbete har under året varit vaknat. Kommunernas önskemål var att inte tillsätta tjänsten i och med bildandet av kommunförbund. Vi har därmed inga aktiviteter eller resultat att rapportera. Medel från överenskommelsen som budgeterats för uppdraget har använt av kommunerna för bland annat en Brysselresa.

Ledning

Region Jämtland Härjedalen har inom ramen för överenskommelsen samordnat det primärkommunala samverkansrådet och kommunchefgruppen. I början av 2022 beslutades att kommunerna själva skulle tillsätta en resurs för sammankallning av primärkommunala rådet. Region Jämtland Härjedalen sammankallade det första mötet för året men har sedan inte deltagit. Kommunernas egen resurs har finansierats från den kommunala överenskommelsen genom ett avtal med Åre kommun.

Kommundirektörerna har haft 6 protokollförda möten under året som regionen har sammankallat till. Ordföranden på mötena har varit tf regiondirektör Anders Byström. Under våren utgjorde kommunchefgruppen projektgrupp för genomlysningen av den kommunala överenskommelsen. Andra återkommande frågor under året har exempelvis handlat om kollektivtrafik och samverkan med Mittuniversitetet, samt;

- Ledarskapsutbildning för högsta tjänstemannaledning – SKR, 2023
- Civilförsvaret
- Nära vård
- J H Idrottsförbund
- Visselblåsarfunktionen
- Kriget i Ukraina, flyktingmottagande
- Kompetensförsörjning i länet
- Under 2022 har även SKR haft 2 möten i samband med Kommunchefsmöten
- Information och dialog om regionalutveckling
- Informationspunkt gällande Hälsa- och Sjukvård
- Kommunernas egna inskickade frågeställningar
- Allmän lägesinformation från kommuner och regionen

KOMPETENS OCH UTBILDNING

Inom det här området ingår utbildnings- och kompetensförsörjningsfrågor. Arbetet kan växlas upp med projektmedel från tex Socialfonden och Skolverket. Förutom det som beskrivs nedan under respektive rubrik ansvarar regionen också för ett nätverk för kommunernas arbetsmarknadschefer samt Arbetsförmedlingen, Vägen till arbete. Nätverket har haft 4 möten under året. Inom ramen för den samverkan genomfördes socialfondsprojektet *14 45 87 – Vägar till egen försörjning* som avslutades i juni 2022.

Barn- och utbildning

Verksamheten omfattar samordning och utvecklingsarbete inom barn- och utbildningsområdet från förskola, grundskola och gymnasieskola inom Jämtlands län. Samrådsgrupperna syftar till att genom länsamverkan dra nytta av varandras kompetens, erfarenheter och resurser, gemensamt bidra till kvalitet, förändringsarbete, kontakter med olika aktörer och andra intressenter samt vid behov samordna aktiviteter och utredningar.

Arenor

Kommunala arenor

- BUZ (Politiker och förvaltningschefer för Barn och utbildning i Z län): har haft tre sammanträdesdagar under året.
- Chefsarenor: Kontinuerlig chefssamverkan har skett under året, ex. skolchefsnätverk (fem heldagar), elevhälsochefsnätverk (fem träffar varav 2 heldagar),
- Övriga nätverk: politikernätverk (fyra träffar), förskolenätverk (fyra träffar)

Utöver dessa nätverk har mindre grupperingar träffats i specifika frågor, exempelvis tillsyn förskola, ekonomnätverket och en grupp ansvariga för bidrag och stöd.

Arenor samverkan kommunerna och regionen

- Barnarenan (politisk arena för samverkan gällande barn och unga inom socialtjänst, skola och hälso- och sjukvård): Barnarenan har för sitt arbete en balanslista som sträcker sig över en tvåårsperiod och utgår från den gemensamma hälso-och sjukvårdspolitiken. Barnarenan har haft fyra sammanträden under året.
- Chefsarenor: SamReKo Hälso- och sjukvård, IFO och skola (fem träffar), Jämtbus (fyra träffar) har sammankallats enligt plan.
- Övrig samverkan: varje tillfälle elevhälsocheferna finns avsatt tid för samverkan med BUP.

Spontana träffar utifrån behov i olika frågor har också genomförts, främst inom smittskydd med skolchefer/elevhälsochefer samt med barnhälsovården och förskolenätverket.

Övriga samverkansarenor:

- FolkhälsoZ (En politisk arena för folkhälsofrågor Jämtlands län). Fyra sammanträden har genomförts under året. Samordnare deltar även i arbetsgruppen "rörelse för hälsa".
- RUN (Regionalt Utvecklingsnätverk för kommunerna i Jämtlands län, Västernorrland och Hälsingland tillsammans med lärarutbildningen på Mittuniversitetet och Specialpedagogiska skolmyndigheten). Samordnare deltar i ledningsgrupp samt operativt utvecklingsnätverk. Fyra sammanträden har genomförts under året för respektive grupp.
- Ledningsgrupp Myndighetssamverkan Tillsammans mot våld (Medverkande myndigheter är Länsstyrelsen Jämtlands län, Region Jämtland Härjedalen där kommunerna företräds av samordningsfunktionen för social välfärd samt barn och utbildning, Polismyndigheten samt Åklagarkammaren i Östersund). Fyra sammanträden har genomförts under året. Samordnare deltar även i arbetsutskottet.

Prioriterade områden 2023

BUZ har fortsatt arbetat med två prioriterade områden; kompetensförsörjning och digitalisering. Regionalt utvecklingsnätverk (RUN) erbjuder flera nätverk och aktiviteter som utgår från de fyra samverkansmålen; likvärdighet, systematiskt kvalitetsarbete, kompetensförsörjning och digitalisering.

Exempel på resultat och aktiviteter

- Genomfört ekonomträffar för att stötta varandra i länet inom dessa frågor. Riktlinjen för interkommunala ersättningar har reviderats.
- Fortsatt utbildning och erfarenhetsutbyten för elevhälsans personal i SEXIT, en metod som identifiera unga som är sexuellt risktagande eller utsatta och/eller personer med erfarenhet av våld, och erbjuda dem relevant vård och stöd.
- Förskolenätverket har gemensamt tagit fram mallar och underlag att använda vid tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg.
- En arbetsgrupp logopedsamverkan har tagit fram ett förslag hur Regionen kan klara utredning, behandling, uppföljning vid språkstörning och dyslexi efter årskurs 1.
- Infört en årlig träff med kommunerna, JGY och regionen när det gäller samverkan särskolan.

Framtida utmaningar och utvecklingsarbeten

Skolan behöver ha ett fortsatt fokus på kompetensförsörjning då behovet av behöriga lärare är stort i länet på både kort och lång sikt. Samverkan gäller rekrytering, utbildning, fokus på olika arbetssätt och hur vi blir attraktiva arbetsgivare. Viktigt blir då en bra samverkan med Mittuniversitetet gällande lärarutbildningar.

Det är många pågående utredningar inom skolans område som kan komma att påverka verksamheterna och kräver framförhållning och planering, exempelvis utökade timplaner och den pågående fritidshemsutredningen. När det gäller samverkan har Jämtbus fått ett uppdrag för att planera ett gemensamt avtal för att skolan kan kalla till SIP.

Lärcentrum

Länet har sedan 2001 ett väl fungerande samarbete kring Lärcentrum, där samtliga länets kommuner ingår. Kommunerna har gett Region Jämtland Härjedalen i uppdrag att samordna detta arbete. Det finns en styrgrupp bestående av rektorer från kommunerna Östersund, Krokom och Härjedalen samt representanter från Regionen. Utöver det finns arbets- och informationsgrupper kopplat till studie- och yrkesvägledning, utveckling, studiecoachning och regional dialog. Region Jämtland Härjedalen ansvarar för att samordna, understödja och bidra med utvecklingsinsatser för dessa grupper och deras olika arbetsområden.

Lärcentrums huvuduppgifter är att vara en mötesplats för vuxnas lärande i regionen, en mäklare av utbildning som svarar mot arbetslivets och individens behov av kompetens och en motor för lokal och regional utveckling genom att erbjuda tillgång till relevanta och aktuella utbildningar, och stöd vid vuxenstudier för länets invånare.

Exempel på aktiviteter

- Ett stort antal möten har genomförts med personal och representanter för kommunernas Lärcentrum. Dels interna möten för samverkan, erfarenhetsutbyten och kollegialt stöd och dels möten med andra parter såsom Arbetsförmedlingen, Jämtlands gymnasieförbund, Skolverket, Handelskammaren, Mittuniversitetet och branschorganisationer.
- Utvecklingsgruppen har genomfört en studieresa till andra Lärcentrum för att inspireras och lära av hur de arbetar.
- Gemensamt projekt med Mittuniversitetet om hur Lärcentrum och lärosätet kan samverka runt om i länet.
- Dialog med olika lärosäten om möjligheten till decentraliserade utbildningar och högskolekurser via Lärcentrum.
- Statsbidrag för Yrkesvux har hanterats både gällande fördelning och redovisning av föregående års statsbidrag samt ansökan om medel för kommande år.
- En rad kommunikationsinsatser har genomförts med fokus på korta filmer om Lärcentrum och vuxenutbildning
- Två nya Lärcentrumfilialer i Stugun och Frostviken har etablerats. Planering och arbete för ytterligare en filial tillsammans med MIUN i Åsarna har påbörjats.
- Fortsatt fokus på vuxna elever i behov av särskilt stöd.

Exempel på resultat

- Genom samverkan har länet beviljats 49,8 mnkr i statsbidrag för Yrkesvux och Lärlingsutbildningar under 2022 .
- Länet har beviljats 6,5 mnkr i statsbidrag för att utveckla Lärcentrum under 2022.
- Beslut fattats att MIUNs Sjuksköterskeprogrammet skall erbjudas på tre Lärcentrum i länet med start under 2023.
- Informationsfilmer om Lärcentrum har visats på sociala medier och på lokala biografier i länet under december.
- Ansökan om kommunövergripande valideringsprojekt har lämnats till Skolverket och beviljats medel.
- Ansökan om statsbidrag för Yrkesvux och Utveckla Lärcentrum 2023 har sammanställts och lämnats till Skolverket.

Framtida utmaningar och utvecklingsarbeten

Utmaningen att kompetensförsörja länet är stor och kommer vara så under överskådlig tid. Behovet av utbildad och kompetent personal är högt i hela länet men demografin gör det extra utmanande i de mindre kommunerna. En utmaning är att kunna erbjuda relevanta och aktuella utbildningar med hög kvalitet i mer glesbefolkade delar av länet. Detta kräver en kombination av fjärr- och distansundervisning men sannolikt också inslag av fysiska träffar runtom i länet. Vi tror att lokala lärcentrum kan erbjuda det stöd och studiesammanhang som många kan komma att behöva för att påbörja och genomföra utbildning, karriärväxling eller kompetenshöjning.

Hög inflation, höga energipriser och inbromsning i ekonomin gör att vi sannolikt går in i en lågkonjunktur under 2023. Det brukar innebära ett ökat intresse och söktryck för vuxenutbildning, speciellt om arbetslösheten ökar. Det är därför viktigt att länets vuxenutbildning står redo och rustade för att möta dessa behov.

En annan utmaning är samordningen av Lärcentrum och vuxenutbildning skall överföras från Region Jämtland Härjedalen till det nystartade Kommunförbundet under 2023. Exakta innebörden, tidsplan och formerna för detta är dock inte klart vilket gör det svårare att förbereda. Det är dock viktigt att överföringen sker så smidigt och bra som möjligt så att inte kommunernas verksamheter blir lidande eller tappar fart.

Vård- och omsorgscollege

Föreningen Vård- och omsorgscollege finns nationellt sedan 2008. Samverkansplattformen i länet består av en regional styrgrupp innehållande tjänsteperson från Region Jämtland Härjedalen, kommuner och Arbetsförmedlingen, fackliga företrädare, Mittuniversitet samt certifierade utbildningsanordnare. Dessutom finns två lokala styrgrupper som arbetar verksamhetsnära och utvecklande av VO-C-samverkan. Samordningsfunktionen för Vård- och omsorgscollege arbetar med inriktning på planering, samordning och utveckling av samverkan mellan deltagande parter.

Länets VO-C-samverkan bygger på avtal mellan kommuner och Region Jämtland Härjedalen. Avtalet reglerar samverkansformer, samordningsfunktionen samt fördelning av ansvar för bla Handledarutbildningar. Avtalen gäller för den period VO-C är certifierad för 2018-06-30 tom 2023-06-30, därefter kommer en skrivning till återansökan ske. I och med bildandet av kommunförbundet och osäkerheten i och med det har vi ansökt om och fått beviljat ett uppskov för återcertifieringen till 2023-12-31.

Prioriterade områden 2023

- Stärka samverkan på lokal nivå
- Kompetensförsörjningsfrågor
- Språkombudsutbildning - genomföra fler språkombudsutbildningar i kommunerna (Skolverkets satsning)
- Gemensam struktur i kring arbetsförlagd utbildning (APL)
- Utföra fler valideringar genom Vård och omsorgscollege valideringsverktyg- Validig.
- Ansöka om återcertifiering i länet för att kunna skapa en hållbar struktur gällande kompetensutveckling, likvärdig utbildning, och validering.

Exempel på aktiviteter och resultat

- Samordnande av digitala möten med regional styrgrupp och de två lokala styrgrupperna. Fler fysiska träffar har genomförts.
- Deltagande i ledningsgrupp för yrkeshögskoleutbildningen Stödpedagog.
- Deltagande i nationella möten och arrangemang i Vård- och omsorgscolleges regi med erfarenhetsutbyte, dialoger och omvärldsbevakning.
- Genomförande av digital kompetensvecka för vård- och omsorgspersonal med föreläsningar för kompetenshöjning och inspiration.
- En ny hemsida för hela vård och omsorgscollege är har utvecklats nationellt.
- Valideringsmodell och metod är inplemeterad samt en digitalt verktyg för vård och omsorgscolleges och barn och fritids programmet är lanserad.
- Äldreomsorgslyftet (Statlig kompetenssatsning)
- Utveckling av validering
- Fler utbildade språkombud samt utbildare för utbildning till språkombud.
- Delar av vuxenutbildningens personal har utbildats i valideringsmodell

Framtida utmaningar och utvecklingsarbeten

- Stärka arbetet gällande Återcertifiering.
- Fortsatta samarbetet med VO-C nationellt och Strategisk kompetensutveckling av yrkesverksamma inom validering”
- Fördjupa VO-C:s utvecklingsarbete på nationell, regional och på kommunal nivå i ett samarbete med Lärcentrum, Mittuniversitetet, Yrkeshögskolan, Jämtlands gymnasier, Arbetsförmedlingen med flera.
- Nya språkombudsutbildningar kommer att genomföras.
- Samverkansstruktur för Arbetsplatsförlagd utbildning.

SOCIAL INKLUDERANDE OCH ETT SUNT LIV

Social Velfärd

Social välfärd utgör Jämtlands läns Regionala samverkans- och stödstruktur (RSS) och arbetar med samordning och intressebevakning av frågor inom socialtjänst, LSS och hälso- och sjukvård för länets kommuner.

Samordnare Social välfärd har det övergripande ansvaret för utvecklingsprocesser, verksamheter, projekt och arenor som ryms inom Social välfärd, RSS Jämtlands län. Utöver samordare Social välfärd har 2 personer varit anställda i verksamheten, tjänstgöringsgrad 50 och 100%. Finansiering från statliga medel psykisk hälsa och suicidprevention. Därutöver har 3 personer anlitats för uppdrag i verksamheten genom tjänsteköp från kommunerna, tjänstgöringsgrad 20, 50 och 80%. Finansiering från statliga medel våld i nära relationer och god och nära vård.

Exempel på aktiviteter och resultat under 2022

Social välfärd/RSS samordnar den samverkansstruktur som finns mellan kommunernas socialtjänst och den kommunala hälso- och sjukvård och mellan kommunerna och regionen. Det långgemensamma arbetet sker primärt kopplat till dessa arenor.

Kommunala arenor

- SocSam (Sociala samrådsgruppen, politisk arena för socialtjänst, LSS och den kommunala hälso- och sjukvården): SocSam har haft fem sammanträden under året. Utöver detta har en politisk referensgrupp för länsverksamheter och avtal träffats en gång per månad.
- Chefsarenor: Kontinuerlig chefsamverkan har skett under året, ex. IFO-chefsnätverk (4 träffar), förvaltningschefsnätverk (9 träffar), MAS/MAR-nätverk (en gång per månad).

Exempel på resultat från kommunala arenor

- Deltagande i olika nationella nätverk i syfte att samverka med andra län, ex. nationellt RSS-nätverk, suicidprevention, kvinnofrid, nära vård. Utbyte av erfarenheter och dialog med RSS i de norra länet samt nationell nivå.
- Kontinuerlig styrning och utveckling av länsverksamheterna Familjehemscentrum och Centrum mot våld. Utredning och beslut om nytt avtal gällande Centrum mot våld hösten 2022.
- Via Social välfärd/RSS har 13,8 mkr i statliga medel tillförts länets kommuner för utveckling av arbetet med god och nära vård samt 0,4 mkr för utvecklingsarbete inom våld i nära relationer. RSS har tagit emot medlen, administrerat och fördelat dem och kommer att återredovisa dem mars 2023.

Arenor samverkan kommunerna och regionen

- SVOM (politisk arena för samverkan i hälso- och sjukvårdsfrågor och närliggande områden): SVOM har för sitt arbete en konkret balanslista som sträcker sig över en tvåårsperiod och utgår från den gemensamma hälso- och sjukvårdspolitiken. SVOM har haft fyra sammanträden under året.
- Barnarenan (politisk arena för samverkan gällande barn och unga inom socialtjänst, skola och hälso- och sjukvård): Barnarenan har för sitt arbete en balanslista som sträcker sig över en tvåårsperiod och utgår från den gemensamma hälso- och sjukvårdspolitiken. Barnarenan har haft fyra sammanträden under året.
- Chefsarenor: Fredagsgruppen (elva träffar), SamReKo Hälso- och sjukvård, IFO och skola (fem träffar), Jämtbus (fyra träffar) har sammankallats enligt plan. Länsnätverk psykisk hälsa har ej sammankallats enligt plan.

Exempel på resultat samverkan kommunerna och regionen

- Målbild för länets arbete med Nära vård har arbetats fram och rekommendationsbeslutats. Lokala planer för nära vård har tagits fram under året och arbete pågår med att sammanställa en länsgemensam plan på primärvårdsnivå, klar vår 2023.
- Utredning och beslut att i samverkan kommuner/region 2023 starta ett sk. Mini Maria, integrerad mottagning för unga.
- Beslut om förlängning av hemsjukvårdsavtalet t.o.m. december 2023 och planering av revideringsprocess. Samverkan och utvecklingsarbete gällande utskrivningsklara personer. Revidering och förlängning av det så kallade LOSUS-avtalet t.o.m 2024-
- Revidering och förlängning av överenskommelser om samverkan avseende placerade barn. Uppföljning av handlingsplan psykisk hälsa och riktlinje barnhälsoteam
- Via Social välfärd/RSS har 9,7 mkr i statliga medel tillförts länet för utveckling av arbetet med Psykisk hälsa (kommun- och regiongemensamma medel). RSS har tagit emot medlen, administrerat och fördelat dem, samordnat aktiviteter samt kommer att redovisa medlen i mars 2023.

FoU Jämt

FoU Jämt är en länsgemensam resurs för socialtjänstens samtliga verksamhetsområden i Jämtlands läns kommuner. FoU Jämt ingår i Jämtlands läns regionala samverkans- och stödstruktur (Social Välfärd). Målet är att FoU Jämt ska bidra till att kommunerna kan erbjuda en jämlik, effektiv och kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård. FoU-rådet är ansvariga för verksamhetens styrning och ledning, sammanträden fyra gånger per år. SocSam är verksamhetens politiska ledningsgrupp.

Verksamheten har under året haft vakanser och verksamheten har varit väldigt begränsad. En person har varit anställd 50% med fokus barn och ungdomsvård/Yrkesresan och en person har varit anställd 50% för administration Yrkesresan. Därutöver har en person varit knuten till verksamheten 20 % genom tjänsteköp från Östersunds kommun för att samordna Regional

utvecklingsgrupp (RUG) samt för deltagande i nationellt nätverk för analys och uppföljning (NUA).

Exempel på resultat och aktiviteter under 2021

- RUG har träffats under året för att kvalitetssäkra inrapportering av Öppna Jämförelser, sammanställa data för länet och utbyta erfarenheter på länsnivå. Alla kommuner har varit delaktiga i arbetet.
- Deltagande i nationellt nätverk NUA och nätverk för social barn- och ungdomsvård
- Sex kommuner deltar 2020-2027 i satsning kopplat till kunskapsstyrning/kunskapsutveckling inom socialtjänsten, Yrkesresan. Social välfärd/RSS och FoU Jämt har planerat för mottagande av Yrkesresan, där RSS-nivån är nödvändig för genomförande och mottagande. Första Yrkesresan har fokus social barn- och ungdomsvård har lanserats under 2022. Uppstartsträff arrangerades under våren, därefter planering och 4 utbildningsdagar under hösten. Nya utbildningsdagar planerade till våren 2023. Under 2023 lanseras även Yrkesresan inom funktionshindersområde.

Framtida utmaningar och utvecklingsarbeten Social välfärd/RSS och FoU Jämt

Kommunerna står inför stora utmaningar, inte minst inom vård och omsorg för äldre. Demografins utveckling innebär att färre personer i yrkesverksam ålder ska ta hand om allt fler äldre, vilket kommer att utmana både ekonomi, kompetensförsörjning och arbetssätt. I Jämtlands län kommer personer i åldersgruppen 80+ öka med ca 4000 personer under den kommande 10-årsperioden, samtidigt minskar antalet personer i arbetsför ålder. För att möta den demografiska utmaningen och klara av den förväntade behovsökningen behöver vi ställa om. Vi behöver forma nya modeller för styrning och ledning samt utveckla nya arbetssätt inom kommunerna, i samverkan mellan kommunerna och samverkan mellan kommunerna och regionen.

För kommunerna är de regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS) en motor som arbetar länsvis med kunskapsspridning, samverkan och utvecklingsarbete. Inom RSS är FoU en viktig kugge för kunskapsutveckling och kunskapsspridning. Förslaget till ny Socialtjänstlag innehåller högre krav på kommunerna att arbeta efter vetenskap och beprövad erfarenhet, vi behöver i större utsträckning använda beforskade metoder och följa resultatet av våra insatser på individ-, grupp- och verksamhetsnivå. Kommunerna behöver samtidigt också samverka med hälso- och sjukvårdens kunskapsstyrning i vissa delar, dels utifrån sitt hälso- och sjukvårdsuppdrag men också för att många av de medborgare kommunerna möter även har behov av insatser från hälso- och sjukvården.

RESURSSNÅLARE OCH EFFEKTIVARE

Energikontoret

På uppdrag av Energimyndigheten, Region Jämtland Härjedalen och kommunerna i Jämtlands län arbetar Energikontoret vid Region Jämtland Härjedalen med projekt, aktiviteter och insatser som syftar till effektivare energianvändning och ökad användning av förnybar energi. Styrgruppen för Miljö- och klimatrådet har även fått uppdraget att vara styrgrupp för Energikontoret.

Arbetet drivs via externt finansierade projekt (se tabell nedan) som formas utifrån prioriteringar i den regionala utvecklingsstrategin, de långsiktiga målen och prioriteringarna och programmet för smart specialisering, samt den regionala energi- och klimatstrategin "Fossilbränslefritt 2030 Jämtlands län".

Exempel på aktiviteter och resultat under 2022

- Vi samordnar och utvecklar energi- och klimatrådsgivningen i länet genom funktionen Regional utvecklingsledare, i det uppdraget ingår att driva nätverket med energi- och klimatrådgivare, genomföra nätverksträffar, kompetensutveckling och gemensamma rådgivningsaktiviteter.
- Vi ingår i styrelsen för föreningen Energikontoren Sverige.
- Genomfört kunskapshöjande seminarier om laddning, laddinfrastruktur och förnybara drivmedel (biogas, vätgas och HVO) för privatpersoner, företag och BRF-er. Exempel på välbesökta webinarier är Fossilfria arbetsmaskiner i fjällen
- Aktörsmöten och studiebesök
- Många av våra insatser handlar om att informera och skapa förutsättningar för kloka och välgrundade beslut som bidrar till energiomställning. I dessa möten möter vi företag, fastighetsägare, beslutsfattare, representanter från kommuner, bostadsrättsföreningar med flera.
- Vi har producerat en poddcastserie med namnet #ökatakten, där information om verksamhetens insatser presenteras och problematiseras.
- Vi har deltagit vid mässor och marknader under året som utställare och föreläsare. Jämtli vårmässa, Lodge och Iya, Fastighetsmässan, The Great electric day.
- Förutom våra projekt har vi under året genomfört förstudien GREEN som undersökt behov i näringslivet när det gäller omställning. Utifrån förstudiens slutsatser påbörjades en projektskrivning under 2022 för ett genomförandeprojekt som kommer att skickas in under 2023 i ERUF utlysning hållbar energi.
- Deltagit vid invigning av snabbbladdare i Hammarstrand, Gäddede, Rötvik, Föllinge, Bispgården, Tännäs och Lofsdalen.
- Arbete med laddinfrastruktur för tung trafik (lastbil och buss) såsom etablering, markfrågor och upphandlingsfrågor.

- Hjälpt aktörer i länet att söka pengar för investeringar i laddinfrastruktur (utlysningen Elektrifieringspiloter)
- Arbete tillsammans med handläggare för företagsstöd på Regionen (Finansering och stöd) genom att göra företagsbesök och bedömningar av inkomna ansökningar för energieffektiviseringsåtgärder.
- En arbetsgrupp för vätgas har startats under året med syfte att samla aktörer som intresserar sig för frågan, sprida kunskap och knyta kontakter.
- Elektrifieringslöftet
- Deltagit i möten med Regionalpolitiska biogasnätverket.
- Drivit nätverket Sol-elbilar genom att arrangera nätverksträffar för aktörer (verksamma inom fordonsälj och solceller).

Energikontoret har under 2022 drivit projekt och uppdrag inom olika områden enligt nedanstående projektportfölj:

Transporter	Energieffektivisering företag	Fastighet	Samverkan
Stolpe in för stad och land	Energi- och klimatrådgivning för Ragunda, Strömsund, Berg, Härjedalen, Åre och Krokoms kommuner.	Energi- och fastighetsnätverk för offentliga aktörer i Jämtlands län	Regional utvecklingsledare för kommunal energi- och klimatrådgivning
Förnybart i tanken	Förstudien GREEN		Processledning för styrkeområdet Hållbar energi inom Smart Specialisering
Testresenär-arbetsplatser inom region Jämtland Härjedalen			Representant i styrelsen Energikontoren Sverige
Laddbara mil med transportbil (insats inom Energi- och klimatrådgivningen)			

Framtida utmaningar och utvecklingsarbeten

Vårt påverkansarbete innehåller många olika möten, arbete i nätverk, företagsbesök, möten med aktörer, rådgivningsbesök, informationsaktiviteter, genomförande av utbildningar med mera och vi är mycket glada över att den typen av verksamhet har kunna återgå till det mer normala under året. Givetvis fortsätter vi att genomföra möten och informationsinsatser digitalt när det passar bäst, t ex ur geografiskt rättvisesynpunkt eller helt enkelt för att minimera vårt resande.

Andelen fossila drivmedel som konsumeras finns framförallt inom transportsektorn och det är utan tvivel inom den kategorin som vår allra största utmaning finns för att minska koldioxidutsläppen. Vi behöver öka takten i omställningen till ett hållbart samhälle med förnybar

energi, vårt arbete har varit inriktat på de områden där vi kan göra nytta och skillnad för att bidra med det.

Under året har energifrågan hamnat i fokus inte bara med anledning av klimatfrågan utan också utifrån stigande energipriser och även brist och svårigheter kopplade till energiförsörjning. Energifrågan, arbetet med hållbarhet och omställning till förnybar energi blir därmed belyst därmed också utifrån perspektiv som robusthet, resiliens och försörjningstrygghet.

KURS OCH KONFERENS

Kurs och konferens har under flera år anordnat utbildningar och konferenser för kommun- och regionanställda. Kurs och konferens är sedan många år ett samarbete mellan länets kommuner och myndigheter kring fortbildning av personal.

Det blev ett annorlunda och ”kort” år gällande kurs- och konferens, eftersom det i december 2021 beslutats att kurs- och konferens skulle läggas ned till halvårsskiftet 2022. Under våren hanns det ändå med 3 utbildningar och 2 konferenser fram tom 31 mars 2022.

ÖVRIGT FINANSIERAD VERKSAMHET ENLIGT AVTALET

Föreningsarkivet (RUN/423/2019)

Föreningsarkivet ansöker årligen om ett verksamhetsbidrag/organisationsbidrag av regionen. Deras verksamhet åiterrapporteras per den 31 mars året efter, så 2022 års verksamhetsberättelse för Föreningsarkivet kommer att återfinnas vid ovanstående diarienummer i Region Jämtland Härjedalens diarium.

North Sweden European Office

North Swedens European Office:s verksamhetsdirektiv och verksamhetsberättelse fastställs årligen av kontorets ägarråd. Senaste årens verksamhetsdirektiv och verksamhetsberättelser återfinns på hemsidan: <https://www.northsweden.eu/om-oss/verksamhetsstyrning/>

EKONOMISKT RESULTAT

Enligt avtalet uppgick den ekonomiska ersättningen till Region Jämtland Härjedalen till 10 307 tkr, en uppräkningsökning med 2,6 % från föregående år. Fördelningen kommunerna emellan baseras på SCB:s statistik över folkmängden 2021-11-01.

Resultatet som direkt kan kopplas till kommunernas ersättning uppgår till ett överskott om 3 001 tkr. Störst överskott är det inom FoU Jämt med 1 705 tkr. Internationellt samordningsarbete har inte bedrivits i den omfattningen som ersättning erhållits då personalresursen varit vakant under stora delar av året. Även andra delar i överenskommelsen har generat överskott.

Överskottet från året om 3 001 tkr är i regionens redovisning upptagen som en skuld till kommunerna fram till att kommunerna beslutat hur överskottet ska hanteras.

Från åren 2020-2021 finns 3 490 tkr upptagen i regionens redovisning. De är skuldbokförda på samma sätt.

ANDRA SAMVERKANSAVTAL MELLAN REGIONAL

UTVECKLING OCH LÄNETS KOMMUNER

Skol IT Zappa Zonline (Dnr: RUN/659/2016)

Uppdraget omfattas av att Region Jämtland Härjedalen tillhandahåller förvaltning, tjänstedrift samt serverdrift av Zappaplattformen samt av förvaltning för googledomänen zonline.se.

Uppdraget utgår från det separata avtal som tecknats mellan regionen och skolhuvudmännen.

I samarbetsavtalet ingår kommunerna Berg, Härjedalen, Krokoms, Ragunda, Strömsund och Åre. BUZ är det forum som beslutar om övergripande frågor kring Zappa.

Exempel på aktiviteter under 2022

- Tillbyggnad av funktion så att googlekonton automatiskt kan skapas direkt vid skapandet av manuella zappakonton.
- Uppgradering av gränssnittet för Zappa Admin.
- Ett antal nya applikationer har tillkommit i applikationsportalen MyApps
- Zappamöten tillsammans med representanter från kommunerna har genomförts vid 4 tillfällen under året.
- Zappa förvaltningsmöten har genomförts 1 gång/månad.

Energi- och fastighetsnätverket (Dnr: RUN/350/2019)

Under 2019 tecknades ett avtal mellan länets offentliga fastighetsansvariga aktörer för att finansiera en samordningstjänst på 50%. Syftet är att utveckla samarbetet kring energi- och fastighetsfrågor mellan ansvariga tjänstepersoner i länets kommuner, kommunala bostadsbolag och Region Jämtland Härjedalen. Ett av målen med nätverket är att minska kostnader för utbildningar och andra gemensamma behov genom samordning och lokala arrangemang. Det andra målet är att, genom erfarenhetsutbyte, minska energirelaterade kostnader och höja miljöprestandan i de medverkandes fastigheter.

Under 2022 har 6 nätverksmöten (blandning mellan digitala och fysiska), 2 webinarium, 1 gemensam temadag med energiexpert Willy Ociansson och 1 tredagars studieresa inom länet anordnats för nätverkets deltagare. Utöver ovan nämnda aktiviteter bistår samordnaren regelbundet med omvärldsbevakning och informationsspridning för att hålla nätverksrepresentanterna uppdaterade om allt från nya lagkrav och bidragsmöjligheter till relevanta utbildningar och inspirationsföreläsningar som anordnas av andra aktörer.

Exempel på aktiviteter under 2022

- Februari – Webinarium Klimatdeklarationer
- Maj – 1 gemensam temadag med energiexpert Willy Ociansson och varsin egen dag med Willy för de organisationer som inte hann med att genomföra det under 2020 pga Coronarestriktionerna.
- September – Studieresa inom länet, med 8 st studiebesök i olika typer av fastigheter inom Ragunda, Bräcke, Berg och Åre kommun.
- November – Webinarium Klimatanpassning

Överenskommelse kommunal Energi- och klimatrådgivning (Dnr: RUN/658/2017)

Under 2017 tecknades ett hängavtal till den kommunala överenskommelse mellan Region Jämtland Härjedalen och sex av länets kommuner för att samordna den kommunala energi- och klimatrådgivningen i ett gemensamt projekt. Under delar av 2022 har vi även genomfört energi- och klimatrådgivning åt Bräcke kommun för att stärka upp rådgivningen med anledning av sjukskrivning. Från och med 230101 ingår Bräcke kommun i det gemensamma projektet för energi- och klimatrådgivningen. Nuvarande projekt sträcker sig tom 2023-12-31.

Exempel på aktiviteter under 2022:

- Rådgivning till privatpersoner, företag och BRF via telefon och platsbesök
- Deltagit på mässor
- Genomfört seminarier och webinarier med inriktning på energieffektivisering.
- Genomfört aktiviteter tillsammans med kommunerna om kravet på mätning och debitering riktat till fastighetsägare.

Länk till Region Jämtland Härjedalens diarium: <https://diariet.regionjh.se/diariet/>

BILAGOR

1. Uppdragsbeskrivningar
-

Östersund den 26 januari 2023

.....
Magnus Aspegren
Regional utvecklingsdirektör